

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. IV. An lex, vel statuum obliget existentem extra territorium Legislatoris?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](#)

tamen ratio non evertit probabilitatem sententiae oppositæ. 1. quia per hoc non eximuntur à jure naturali, & divino, nec à jure comuni Ecclesiastico; simò nec à municipal i locorum, quā transeunt, quod respicit speciale bonum talis Reipublicæ.

583. Dubium est, an vagus in loco, per quem transit, puniri possit de delicto alibi commisso; affirmativam tenet gloss. in L. I. C. ubi de criminibus agi; quam esse communiter receptam affirmit Farinacius in praxi l. 1. q. 7. n. 13. Alij rectiū distinguunt, & dicunt, posse, in defectu judicis loci, ubi deliquit; secus, cùm ab hoc sibi remitti petitur. Ratio primæ partis; quia judici loci, quā transit vagus, non est subditus in punitione delictorum alibi commissorum; cùm hæc tendat, ut ex punitione fiat alijs exemplum, & dati scandali reparatio; quòd, ubi deficit Judex loci, in quo peccatum est, ne crimina maneant omnino impunita, justè tribuitur Judici alterius loci. Ratio secundæ parris est; quia ratione delicti factus est subditus loci, in quo deliquit; ergo hic iustè illum exigit sibi reddi; consequenter Judex alterius loci, in quo non deliquit, tenetur eum iustè petenti reddere; cùm hæc sint correlativa justæ, seu jure petere, ac jure debere; sic Decius in tract. crimin. tom. I. l. 4. c. 13. à n. 17. Julius Clarus l. 5. recept. sentent. in tract. crimin. q. 39. n. 7. Azor p. I. l. 5. c. 11. q. 3. quod procedit, sive ambo Judices sint sub eodem, sive sub diverso Principe; cùm ratio militet pro utroque casu; sic Castropal. cit. n. 5.

§. IV.

An lex, vel statutum obliget existentem extra territorium Legislatoris?

584. Communis regula est negativa; fundatur in eo, quòd extra territorium jus dicenti non pareatur impunè, juxta c. 2. Q. statuta, de Constat. in 6. Et ideo, qui non paret, non incurrit poenam legis. Non enim potest jurisdictionem exercere ultra limites sua potestatis, L. ult. ff. de jurisdictione omn. Judic. & statuta non feruntur in personas absolute, sed dependenter à territorio. L. omnes populi, ff. de iust. & iure. Hinc subditus, etiam extra territorium temper manet subditus ad obedendum, sed intra territorium, non extra.

Hæc tamen regula declaratione indiget, ut rectè procedat. Primò enim non venit intelligenda pro casu, quo subditus, existens extra territorium, delinquit intra territorium; ut si existens foris, jaculetur in alium existentem intra territorium, & hic occidatur.

Verùm circa hanc declarationē avertendū est 1. cum Suar. l. 3. de legibus, c. 22. n. 8. & de censur. D. 5. f. 4. n. 9. illam posse adhiberi statuto vel affirmativo, nimurum exigendi positionem alicujus actus; vel negativo, nimurum exigendi omissionem alicujus actus. Advertendum 2. in hac materia maximè attendendum, ubi delictum contra statutum censematur fieri? si sit contra statutum positivum, seu affirmativum, ibi censetur committi delictum, per omissionem, ubi ex obligatione ponendus erat actus; sic si detur statutum exigens Titij præsentiam in territorio A v. g. triduo Paschatis; ubique sit Titius, dum eo tempore abest à territorio, delictum censemur fieri in ipso territorio; quia intra hoc tali tempore illitus præsentia in loco exigebarur statuto.

Si autem sit statutum negativum, distinguendum est inter poenas. Nam si transgressoribus imponat censuram, ibi censetur delictum committi contra tale statutum, ubi delictum consummatur, esto alibi sit inchoatum; nisi etiam censuram statuat delicto solum attentato; cuius ratio est ex L. qui non facit ff. de reg. juris, ibi: qui non facit, quod facere debet, videtur facere adversus ea, que non facit; & colligitur ex c. tue 11. de Cleric. non resident. si autem imponat alias poenas temporales, quoad has delictum committi censemur, & ubi inchoatum, & ubi consummatum est; hinc si quis in uno territorio delictum inchoet, & in alio consummet, ratione delicti sortitur forum in utroque loco, & puniri potest, L. I. C. ubi de criminis agi oportet, ibi: ubi commissa, vel inchoata sunt.

Secundò non venit intelligenda dicta regula pro casu, si statutū violetur ab existente extra territoriū, quando directè respicit rem in territorio sitā (v. g. ne frumentum distrahatur extra territorium, vel quovis anno conveniat ad synodum) vel ipsius territorij speciale commodum; v. g. si sub poena censuræ prohibeat mercatram exerceri extra territorium; quia tunc inju-

injuria sit ipsi loco, seu municipio, quæ utique est intra territorium &c. ita Suarez cit. s. n. 17. Præter hæc notandum, quod diximus de statuto sufficiente personas ratione loci (nam in hoc lex localis, seu statutum consistit, in quantum differt à præcepto) non posse intelligi de præcepto; quia hoc afficit personas secundum se, & independenter à loco, adeoque illas ligat, ubicunque existant: præceptum autem est constitutio tantum ad singulares personas, quo differt à mandato, quod etiam ad coimunitatem pertinet. Streinius in prolegom. *Juris Can.* §. 2. *infine.*

588. Not. 2. quod dictum est de præcepto, intelligi quoque de sententia Judicis, etiam generaliter lata, v.g. *si quis non restituat intra mensē, sit ipsa factō excommunicatus*. Hæc enim fieri potest directè in personas, sine respectu ad locum; consequenter ligat etiam absentes, c. *cum sit, de appellat.* Ut autem subditus dicatur delinquisse non in territorio, & sic evitet penas sui statuti localis, requiritur, quod & ipse, & actio mala etiam quoad effectum, & res, circa quam versatur, sit extra territorium, ut cum communī tenet Suarez tom. 5. in 3. p. D. 5. à s. 4. & l. 3. de leg. c. 32. aliique. Alias enim, si vel delinquens, vel delictum etiam quoad effectum, vel res, circa quam delinquitur, sit in territorio, & Jūdex hujus loci punire non posset, non haberet plenam potestatem præcavendi sibi noxia.

589. Dices: si ad hoc, ut quis dicatur delinquisse in territorio, sufficiat, quod ipsi territorio sit injuria, etiamsi ipse foris sit, immo & actio prava; nulla lex erit, quæ non obliget subditos existentes extra territorium; probatur: nam, cum qualibet lex respiciat commune bonum, de violante illum (licet existat extra territorium) dici potest, quod damnum, vel injutiam suæ communitati, seu municipio faciat; ergo sic qualibet lex ligabit existentem extra locum Legislatoris. Sed hæc sequela est contra apertam decisionem c. *ut animarum, de constitut.* in 6. ubi dicitur *impunē non pareri*, seu obediens dicenti extra territorium. Et quamvis aliqui cum Bartolo in L. 1.C. de Summa Trinit. à n. 45. hoc limitent pro casu, quo Legislator non exprimit, se velle legem à suis observari etiam extra territorium; rectius tamen dicitur, id etiam procedere, licet ex-

primeret; quia jurisdicō ejus definitur limitibus sui territorij, nec ultra porrigitur. Sic Covarruv. *in c. alma mater*, p. 1 §. 10. n. 3. Suarez l. 3. de leg. c. 32. n. 4. &c.

590.

Ante responsonem not. dupliciter actionem aliquam, in alieno territorio exercitam, cedere in damnum, vel injuriam territorij, cuius statutis prohibetur. 1. specialiter. 2. generaliter. Generaliter cedit in damnum, vel injuriam territorij eam statuto prohibentis, quando non magis cedit in damnum hujus territorij prohibentis, quam cuiuscunq; alterius; cuiusmodi sunt furta, homicidia, stupra &c. quæ scilicet in qualibet Republica prohibentur, & justitiam legalem, seu generalem laedunt, nimurum tanquam ubique noxia communi bono: specialiter autem, quando laedunt speciale bonum talis municipij statutō quæsum, ut sunt, frumentum extra territorium non divendere, exteris armis non vendere &c. sic Castropal. p. 1. tr. 3. D. 1. P. 2. 4. Q. 5. n. 18. quibus positis: Resp. ad object. in n. 589. ex hoc, quod dicamus sufficere, ut etiam extra territorium existens, & actionem pravam ponens, dicatur intra territorium delinquare, & cadat in penam statuti eam prohibentis, si specialiter cedat in damnum, vel injuriam territorij, quod tale statutum condidit, nullatenus recte inferri, omnem legem localem ligare etiam extra territorium; quia non omnis transgressio cuiuslibet statuti cedit specialiter in damnum vel injuriam illius communitatis; sed s̄pē tantum generaliter. Quare neganda est sequela sub data distinctione.

§. V.

An lex, vel statutum obliget existentes in loco exempto?

Pro resolut. suppon. 1. ex P. Suarez l. 4. contra errores Angl. c. 1. exemptionem, seu immunitatem in genere sic describi: quod sit privilegium, quo res aliqua, vel persona, à communi aliqua obligatione, seu onere eximitur, ut habetur L. munus, 18. ff. de verb. signif. & ex parte subjecti triplex est, nempe immunitas locorum, personarum, & bonorum. Ex quo facile deduces, quid veniat nomine immunitatis, seu libertatis (hæc enim idem sunt